

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **G.S.**, N.R.R., zast. JUDr. J.K., advokátom, N.B. proti odporcovi S.T., **a.s.**, IČO: X., N.B., zast. JUDr. M.H., advokátom, K.B., **o zaplataenie 20 000 000 000,-- Sk s prísl. zo zmenky**, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č.k. 16Zm 3387/04-39 zo dňa 7.3.2008, takto

r o z h o d o l:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č.k. 16Zm 3387/04-39 zo dňa 7.3.2008 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozhodnutím krajský súd nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na znenie ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. s tým, že v tomto konaní navrhovateľ nepredložil súdu doklady, ktorými by preukázal, že oslobodenie od súdnych poplatkov u neho odôvodňujú jeho majetkové pomery. Povinnosťou žiadateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov je preukázať svoje majetkové pomery v každom konaní. Súd sa oboznámil s dokladmi predloženými v konaniach sp.zn. 16Zm 1314/2004 a 16Zm 2141/04. Z nich vyplýva, že na majetok navrhovateľa bol uznesením Obchodného súdu vo Viedni zo dňa 14.3.1997 vyhlásený konkurz, do ktorého bolo prihlásených osem subjektov so svojimi pohľadávkami. Z ďalších listinných dôkazov však nie je možné zistiť, či bol konkurz skončený a s akým výsledkom. Zmenka bola

remitentom indosovaná na navrhovateľa ako fyzickú osobu. Z dokladov predložených súdu vyplýva, že navrhovateľ podnikal, na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz.

S podnikateľskou činnosťou je spojené aj riziko, že podnikateľ sa môže dostať do nepriaznivej hospodárskej situácie. Toto riziko však nie je možné preniesť na štát a z toho dôvodu uplatňovať oslobodenie od súdnych poplatkov, a to o to viac, že v danom prípade sa javí, že zo strany odporcu ide o zrejme bezúspešné bránenie práva. Z obsahu spisu súd zistil, že zmenkový platobný rozkaz vo veci nebol vydaný z dôvodu, že zmenka, z ktorej sa nárok uplatňuje bola vyhodnotená ako neplatná preto, že je v nej uvedený neurčitý údaj splatnosti a neurčité označenie toho, komu alebo na rad koho sa má platiť. V ust. § 75 č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch sú vymedzené podstatné náležitosti, absencia ktorých okrem prípadov uvedených v ust. § 76 citovaného zákona spôsobuje neplatnosť zmenky. Rovnako je to aj v situácii, keď podstatné náležitosti zmenky si navzájom odporujú alebo sa vylučujú. Z tohto hľadiska je uplatnenie nároku z neplatnej zmenky zrejme bezúspešným bránením práva.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že právne závery súdu o formálnych vadách zmenky sú diskutabilné s ohľadom na jej cudzojazyčnosť a na to nadväzujúcu možnosť nepresného prekladu, ako aj s ohľadom na súdnu praxou na Slovensku dosiaľ neriešenú právnu otázku možnosti vystaviť zmenku na doručiteľa, resp. neplatnosti takej zmenky, a to napriek celosvetovo zaužívanej praxi akceptujúcej takto vystavenú zmenku. S ohľadom na európsku zmenkovú prax je záver súdu o zrejmej bezúspešnosti bránenia práva neopodstatnený. Nepovažuje za správny ani záver súdu, že predložené doklady o majetkovej situácii navrhovateľa sú nedostatočné. Sporná zmenka bola na navrhovateľa indosovaná ako na fyzickú osobu a nie na navrhovateľa ako na podnikateľa. Navrhovateľ podal návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu ako fyzická osoba a nie ako podnikateľ. Konkurz vedený proti navrhovateľovi je vedený proti jeho osobnému majetku a nie proti jeho majetku slúžiacemu na podnikanie. Konkurz na majetok navrhovateľa bol vyhlásený ako dôsledok protiprávneho konania odporcu, ktorý poškodil svojim protiprávnym konaním spoločnosť C.A.W., za ktorej finančné záväzky navrhovateľ ručil osobným majetkom ako fyzická osoba a nie ako podnikateľ. Na jeho osobný majetok je vedená exekúcia. Postupom súdu by bolo navrhovateľovi odňaté právo konať pred súdom, jeho vec by nebola prejednaná spravodlivo, verejne v súlade s procesnými predpismi.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací prejednal odvolanie navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa odseku 2 tohto ustanovenia vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na zaplatenie sumy 20 mld. Sk zo zmenky. Výzvou z 2.1.2007 súd vyzval navrhovateľa, aby z podaného návrhu zaplatil súdny poplatok v sume 600 000,-- Sk. Navrhovateľ svojim listom z 18.1.2008 požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku, pričom uviedol, že doklady osvedčujúce splnenie predpokladov na oslobodenie od platenia súdneho poplatku predloží dodatočne a žiadal, aby si ich prípadne súd zadovážil z iných obdobných konaní s tým, že potvrdenie o predaji majetku navrhovateľa v konkurze a exekúcii predloží v krátkej dobe. Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú. Z uvedeného je zrejmé, že súd na základe každého návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku kumulatívne skúma zákonom predpokladané podmienky, teda či oslobodenie od platenia odôvodňujú majetkové a prípadne aj sociálne pomery navrhovateľa, pričom sa prihliada aj na výšku vyrubeneho súdneho poplatku a či nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd si v predmetnom prípade nevyžiadal doklady o majetkových a sociálnych pomeroch účastníka. Vychádzal z dokladov v iných konaniach, z ktorých nevedel jednoznačne zistiť potrebné dôkazy na rozhodnutie v danej veci. Účastník vo svojom návrhu uviedol, že doklady o svojich majetkových pomeroch doloží dodatočne, čo neurobil. Súd ho preto na predloženie dôkazov mal riadne vyzvať, pretože navrhovateľ je svoje majetkové pomery povinný preukázať. Poukazuje na to, že na jeho osobný majetok je vedený konkurz a exekúcia. Je však vlastníkom zmenky, o ktorej sa nevie, či bola zahrnutá do konkurzu na jeho majetok, prípadne do exekúcie, čo by mohlo byť dôvodom pre nesplnenie druhej podmienky (prípadne aj pre riešenie otázky aktívnej legitímácie podľa rakúskeho práva, pretože sa nepodarilo zistiť, či konkurz bol ukončený). Aj keď pri posudzovaní otázky bezúspešnosti v konaní o istú prejudíciu ide, súd musí vychádzať z toho, že o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva ide vtedy, ak už

zo skutkových tvrdení navrhovateľa je nepochybné, že vo veci samej mu nie je možné vyhovieť, a to bez toho, aby sa vykonalo dokazovanie. Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd vyhodnotil rozhodnutie prvostupňového súdu ako predčasne vydané bez náležitého zistenia potrebných podmienok pre jeho vydanie.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. novembra 2008

JUDr. Margita Fridová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová